

مذاکرات مجلس

صوڑت مشروح مجلس روز پنجمین ۲۹ امرداد ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - مذاکره در دستور
- ۳ - تصویب سه فقره گزارش کمیسون عرایض و مرخصی
- ۴ - تصویب نمایندگی آقای دکتر کیهان از شهرضا
- ۵ - سؤال آقای فداکار و پاسخ آقای وزیر پیشه و هنر
- ۶ - بقیه شور در گزارش کمیسون بهداری راجع بازمان بهداری

مجلس پنجمین قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز پنجمین ۲۶ امرداد ماه را آقای طوسی (هنشی) قرائت نمودند

بعد از اینکه مقام ریاست توضیحی داد با موافقت اکثریت یعنی اکثریت مجلس استیضاح بتأخیر افتاد رفت. برای روز پنجمین شهریور آقای فرودی (همه آقایان شاهد هستند) که خودشان اعتراف کردند که این حق مجلس است و شخصاً حق زیادی در این باب ندارند آقای نخست وزیر هم تصریح کردند که موکول بنظر مجلس است بنده هم اخطار نظامنامه کردم آخر فصل ششم را مخصوصاً بادآوری کردم آن دو سطر آخر ماده ۴۴ را وحالا دوباره نذکر میدهم که استیضاح اینکه

۱ - تصویب صورت مجلس
رؤیس - اعتراضی به صورت مجلس نیست؛ آقای طباطبائی.

محمد طباطبائی - عرض کنم در صورت جلسه ملاحظه فرمودید خوانده شد که بعد از اینکه راجع باستیضاح صحبت شد (دولت آبادی - بلندتر) آقای فرودی را نوشتند موافقت کردند با پیشنهاد آقای بهبهانی و دولت موکول بنظر مجلس کرد در آخر صورت جلسه هست که

*) عین مذاکرات مشروح پنجاه و پنجمین جلسه از چهاردهمین دوره قانونگذاری (مطابق تاریخ ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره نهاد نویسی و تحریر صورت مجلس

*) اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین با اجازه - آقایان: خاکباز - رحیمیان - جلبی - غائبین بی اجازه - آقایان: تربتی - مظفرزاده - بیات - ذوالقدر - نبوی - نقابت - کفائی - عامری - آصف - فتوحی - نوابت قبادیان - ظفری - دکتر راد منش - ملایری - سیف پور - دشتی - تهرانچی - معدن - حشمتی

نمیتوانم عرضی بکنم.

رئیس - عرض کنم بالاخره بنده این مسائل را در مورد موضوعش اشکالی ندارم ولی مسئله مربوط بصورت مجلس باید باشد حالا اعتراضی که ایشان بصورت مجلس کرفت که اکثریت موافقند یا نیستند این یک حرف بود ولی این موضوع جدیدی است اگر مجلس موافقت کند و قبیله وارد دستور شدیم میشود صحبت کرد ولی حالا بعنوان صورت مجلس آقایان دیگری هم اجازه خواسته اند و حالا درصورت مجلس یک مسئله تازه را نمیتوانیم طرح کنیم.

امیر قیمود - اجازه میفرماید؟

رئیس - بفرمائید.

امیر قیمود - عرض کنم راجع باینکه صورت مجلس چطور تنظیم شده است و آقایان منشیان چطور قرائت فرمودند عرضی ندارم اما راجع بفرمایشانیکه آقای طباطبائی فرمودند استیضاح خودش را مسترد بکند یا بوقت دیگر میکنم میتواند دیگر موکول کند و این اصلاً مربوط برای مجلس نیست استیضاح کننده هم میتواند استیضاح کننده هم میتواند هم سوال خودش را مسترد بکند هم بعمل نیاوردهم بوقت دیگر موکول کند و این اصلاً مربوط برای مجلس نیست این مطلب ابرای مجلس شورای ملی نمیتواند باشد از حقوق افراد است و از حقوق اقلیت مجلس است مجلس شورای ملی نمیتواند باشد از حقوق بیک فرد و اقلیت را ازین بین بپرسد این برخلاف اصل است و برخلاف اصل آزادی نمایندگی است آزادی یک نماینده را که رأی مجلس شورای ملی نمیتواند ازین بپرسد نماینده داشت میخواهد یک استیضاح را امروز بکند نمیخواهد ده روز دیگر این اصلاً مربوط به مجلس شورای ملی نیست این از حقوق خاصه نمایندگانست و بنده از نقطه نظر وظیفه که برای حفظ حقوق نمایندگان دارم و از نقطه نظر وظیفه که برای اجرای کامل نظامنامه دارم بوظیفه خودم عمل کردم حالا اگر آقای طباطبائی از شخص بنده شخصاً دلتنگی دارند بنده از شخص ایشان بطور فردی معدتر میخواهم و این طرز اجرای نظامنامه را صحیح میدانم و اگر باز هم مقرر شود وظیفه خودم را بهمین نحو انجام میدهم.

رئیس - آقای دکتر معظمی -

دکتر معظمی - عرضی ندارم

رئیس - آقای دولت آبادی -

دولت آبادی - بنده آقا راجع بصورت مجلس یک اعتراضی دارم یک طرحی بنده تقدیم کردم که بامضای جمعی از آقایان نمایندگان رسیده بود و بواسطه لزوم طرح مربوط به وزارت بهداری بنده موافقت کردم که تأخیر بشود این قضیه جنبه فوری دارد و یک مقداری از کارهاییکه مربوط به مالیات بردا آمد است مانده است خواستم تمثیل کنم و متذکر بشوم که قبل از طرح این لایحه طرح بنده مطرح بشود.

رئیس - مذاکرات در صورت مجلس است اگر آقایان اعتراضی دارند بفرمایند. آقای ایرج اسکندری

اسکندری - چون در صورت جلسه کذشته قید شده است که آقای دکتر رادمنش بدون اجازه غایبیت کرده اند خواستم عرض کنم ایشان کتبیا از مقام ریاست استیجاهه کرده بودند و بنده خدمتمندان تقدیم کرده بودم تمنا میکنم اصلاح بفرمایند چون ایشان مربوض هستند.

رئیس - اصلاح میشود. اعتراض دیگری نیست؟
(اظهار شد - خیر) صورت جلسه تصویب شد

**[۳-۲] مذاکره در دستور]
آقای دکتر طاهری فرمایشی دارید؟**

دکتر طاهری - خواستم عرض کنم وارد دستور بشویم
رئیس - عده از آقایان برای مذاکرات قبل از دستور اجازه خواسته اند حالا بسته به نظر مجلس است (کفته شد دستور).

فالاکار - بنده مخالفم با ورود در دستور

رئیس - آقای حاذقی قبل اجازه خواسته اند
حاذقی - من مخالفم با ورود در دستور

رئیس - بفرمایند

حاذقی - بطوریکه خاطر آقایان مستحضر است در یکی دو جلسه پیش مطالبی بود که دو جنبه داشت که قسمتی از آنرا بعرض آقایان نمایندگان محترم رساندم و این حق را محفوظ کردم که برای جلوگیری از خستگی آقایان در جلسه بعد آن مطالبی که راجع بحوزه انتخابیه بنده بود کفته شود و در جلسه بعد چون مجلس مخالف با نطق قبل از دستور کرد و ماند بنابراین بنده مخالفم تا

جنابعالی سوء تفاهم ایجاد شده است استدعا میکنم توجه

بفرمایید عرایض بنده تمام بشود اگر جنابعالی قانع شدید که هیچ و گرن بسوء تفاهم خودتان باقی بمانید و ممکن است سوء تفاهم نشده باشد و آقایک تعمدی داشته باشند (طباطبائی خیر تعمد نبود این نظامنامه است شما سوء تعبیر میکنید) بعداز آنکه استیضاح بعمل آمد فقط بعد از آن مورد بحث مجلس واقع میشود یعنی مورد قضاوت مجلس قرار میگیرد وسیس راجع آن رأی اعتماد میگیرند پس این ابرآد شماوارد نیست استیضاح و سؤال این تفاوت را دارد والا هیچ تفاوت دیگری بین سؤال و استیضاح نیست همانطور که سؤال کننده میتواند هم سوال خودش را مسترد بکند هم بعمل نیاوردهم بوقت دیگر موکول کند و این اصلاً مربوط برای مجلس نیست استیضاح کننده هم میتواند استیضاح کننده هم میتواند استیضاح خودش را مسترد بکند یا بوقت دیگر موکول کند و این مطلب آقای طباطبائی توجه بفرمایند هن تصور میکنم

برای آقای طباطبائی سوء تفاهمی ایجاد شده و دچار اشتباہ شده اند عرض کنم ماده ۴۴ را که قرائت فرمودند کاملاً صحیح است و طبق این ماده مقرر است که استیضاحانی که در امور داخلی کشور است بیش از یک هفته بتأخیر این مطلب که لطفاً بعد از این توجه بفرمایند:

ماده صدو شانزدهم میگوید: بطور کلی تمام تکالیف رئیس در موقع غیبت بهده نایابان رئیس است من شخصاً باهمه آقایان بمقام آقای طباطبائی کمال ایمان را داریم و بشرافت و ممتاز و مخصوصاً بیطرفى ایشان معتقدم و ایمان دارم و میل ندارم که برخلاف سوابق ایشان تشریف بیاورند به مجلس و خودشان نیایند به مجلس که مجلس را داره کنند بنظر من و قبیه همکنست نایاب رئیس مقام رئیس را اشغال کند که واقعاً رئیس غایب کرده باشد هاده ۱۱۶ میگوید بطور کلی تمام تکالیف رئیس در موقع غیبت بهده نایابان رئیس است یعنی و قبیکه رئیس غایب باشد عرض میکنم ملاحظه بفرمایند که همه اشخاص و همه نفس ها مثل هم پیست بعضی اشخاص میتوانند بیطرفى راحفظ کنند بعضی نمیتوانند و بیش از این بنده برای رعایت مقام مجلس

موقعیکه این حق بمن داده نشود که عرایض را بگنم باورود در دستور مخالف هستم (اردلان - رای بگیریم)

رؤیس - آقای فداکار

فداکار - بنده یک سئوالی از آقای وزیر بازار گانی و پیشه و هنر کرده‌ام چون ایشان هیچوقت قبل از دستور تشریف نمی‌ورند و وسط دستور تشریف می‌وارند قبل از ختم جلسه هم تشریف می‌وارند حالا بهترین موقع است خواستم استدعا کنم که جواب سؤال بنده داده شود.

وزیر بازار گانی و پیشه و هنر (آقای اردلان) - آقای

فداکار تذکر دادند که سئوالی کرده‌اند و بنده هم همینجا حاضر و برئیس مجلس هم اطلاع داده‌ام برای جوابشان هم حاضر.

فداکار - وسط دستور تشریف می‌وارید، اجازه بفرمایید توضیح عرض کنم و اوآخر مجلس هم که تشریف می‌وارید

وزیر بازار گانی و پیشه و هنر - اشتباه فرمودید بنده اظهارات ایشان را تکذیب می‌کنم برای اینکه بنده تا آخر دستور اینجا بودم در آخر جلسه هم با آقای امیر تمیور صحبت کردم.

امیر تمیور - صحیح است

رؤیس - آقای ساسان

ساسان - عرض کنم بنده چهارماه است از آقای نخست وزیر و آقای وزیر دارائی دو سؤال که حائز اهمیت فوق العاده است کرده‌ام در جرائد هم منعکس شد و شاید جامعه منتظر است که به بینند آقایان نخست وزیر و وزیر دارائی چه جوابی در این موضوع میدهند و جریان امر چه بوده است. بنده تعجب می‌کنم که دولت مشروطه و حکومت مشروطه نسبت به سوالات نمایندگان اینقدر خود سرو بی اعتماد می‌باشد و متأسفانه دستگاه دیکتاتوری سابق صورتاً عوض شده ولی معناً و حقیقتاً همانطور که بوده هست و همان رویه را دولت فعلی از بدتو تشکیل خودش تا بحال ادامه داده است این است که استدعا می‌کنم به آقایان نخست وزیر و وزیر دارائی تذکر داده شود که هر چه زودتر

مؤسسات خیریه ندهد (صفوی - چندین برابر ایشان داده‌اند) رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بندهم مخالفم با مرخصی آقا رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده خیلی متأسفم که آقای شریعت زاده که همیشه بیاناتشان مورد مطالعه و منطقی بود اینجا بکقدری تابع احساسات شدند آقای خلیل دشتی یکی از اشخاص خیری است که تمام مردم جنوب ایشان را به نیکوکاری و کمک به

نوع میشناسند ایشان از بازار گانی هستند که قبل از اینکه انتخاب هم بشوند در بوشهر زندگی خودشان را وقف آسایش عامه کرده بودند. مسافت اخیر آقایان، آقای شریعت زاده از هر مسافرتی ضرورتش بیشتر بوده است در آنجا بواسطه نیامدن باران آب خوردن مردم نداشتهند و در روزنامه نوشته بود که قبل از رفتن ایشان و آقای صفوی مردم از لحظه نبودن آب مشروب شروع کرده بودند بشهر آمدن ایشان پاشندند رفته‌ند به محل برای مردم بیچاره آنچا فکری کردن، آب آوردهند و رفع تشنگی آنچا را کردن، راجع بحقوقشان هم ایشان شاید برابر آن برای مصارف خیریه آنچه میرسانند بعلاوه خرج مسافرت زیاد می‌شود

بنده با این رویه موافق نیستم که اساساً یک اشخاصی که یک کارهای خیری می‌کند و یک مردمان خیری هستند از یک مسافرتی که می‌خواهند بروند حقوقشان را نگیرند و اگر اینطور باشد اشخاصی هم که در مجلس هستند و بیک محاکمات و کارهای دیگری هم می‌روند پس آنها هم حقوق نگیرند این مطلب بنظر بنده صحیح نیست و بنده عقیده‌ام اینست که ما وظیفه‌مان را باید انجام بدیم اما یک کسی که برای سرکشی با مردم مسافرت کرده و کمیسیون هم موافقت کرده نباید مورد اعتراض واقع شود.

رؤیس - آقایانیکه موافقند با مرخصی آقای خلیل دشتی قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(گزارش مرخصی آقای یمین اسفندیاری بشرح زیر ملت داشته باشد تقاضای مرخصی بکنند و حقوقش را هم به قرائت شد)

در موقع دادن رأی ثمن مقرری یکروزه آنها کسر خواهد شد و بعلاوه مدت غیبت آنها در صورت مجلس و در روزنامه رسمی اعلام می‌شود. آقایان این مقررات را رعایت نمی‌کنند و ما اینجا می‌آئیم حاضر می‌شویم ولی آنها حاضر نمی‌شوند و کسی از آنها مؤاخذه نمی‌کند وقت مجلس تلف می‌شود من خواهش می‌کنم از مقام دیاست که این مقررات را اجرا بفرمایند و دستور بدنه که آقایانیکه غایب هستند اسامی شان را اعلام بکنند.

رؤیس - آقای طوسی

طوسی - ملاحظه فرمودید آقای مجذوبیائی در آئین نامه داخلی جز این جزمه چیزی معین نشده و آنهم مراعات خواهد شد و البته این معامله می‌شود با آقایان نمایندگان بطور کلی آنها که تأخیر می‌کنند و ما راه دیگری هم که نداریم این راه است که عملی می‌شود علی ای حال این مرخصی هم مال سه ماه قبل است

رؤیس - آقای دهستانی

دهستانی - بنده موافقم

رؤیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - راجع به مرخصی می‌خواستم و ضیحاتی بعض مجلس شورای ملی بر سامن و حالا بهترین موقعی است که عرض بکنم بنظر بنده نمایندگان ملت در برابر ملت مسئولیت دارند و باید برای انجام وظایفشان حاضر بشوند جز در مواردی که مرض باشند یا معاذیر و عذرهاشان م مشروع داشته باشند آقای خلیل دشتی بهیچوجه استدلال نکردن که چرا و بچه دلیل مشروعی مرخصی می‌خواهند و بعلاوه چه مانعی دارد که مرخصی هم بخواهند و لااقل حقوقش را برای سازمانهای خیریه تخصیص بدهند بنده در هر صورت از آقایان نمایندگان ملت تقاضا می‌کنم که این مطلب در مجلس شورای ملی مورد توجه بشود شایسته نیست نماینده که از هر حیث اوضاع مالیش خوبست بدون اینکه کاری داشته باشد که مربوط بملت باشد، بدون اینکه یک مأموریتی از طرف ملت داشته باشد تقاضای مرخصی بکنند و حقوقش را هم به

آقای یمین اسفندیاری در خواست پانزده روز مخصوصی از تاریخ ۲۵ تیر ماه ۱۳۶۳ نموده اند و موردموافقت کمیسیون عرایض و مخصوصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.
رئیس آقای فیروز آبادی.

فیروز زآبادی - بنده در این مورد چندان مخالفتی ندارم ولی باید عرض کنم که کار نکردن و حقوق گرفتن یک کاربسیار بدی است و باستی مجلس و نمایندگان سرمشق دیگران بشود آقای دشتی میخواهند تشریف بپرسند بسیار خوب (یکی از نمایندگان - آن تصویب شد آقا) بله گذشت ولی اینجا یک مسئله است میخواهند برای آب بروند بیایند به مجلس بگویند که ما میخواهیم برای فلان امر برویم ما نباید یک روز هم غیبت بگنیم عرض کرد ماها اگر یک روز دیر بیاییم بنده مخالف هستم که کار نکرده حقوق بگیریم ما باید سرمشق خارج باشیم این در پیرون یک وضع بدی در وزارت خانه ها و ادارات داده است یک ماه دو ماه نیستند و سر وقت میایند و حقوقشان را میگیرند و میروند این بسیار کار بدی است این مطلب باید ~~موقوف~~ بشود هر کس باید کار بگیرد و حقوق بگیرد و مجلس هم باید سرمشق اینکار را بشود رئیس - آقای دکتر شفق.

دکتر شفق - بنده میخواهم چون درباب مخصوصی اینجا صحبتی شد یک اشاره بگنم اجازه بفرمائید بنده این یک نکته را عرض بگنم و استدعا میکنم که با آقایان همکاران محترم برخورد برای اینکه فرمودند ایشان و قشان را را میخواهند صرف سعادت کشور بگنند بدون تردید هر یک از آقایان یک احتیاج جانی بحکم ضرورت دارند که بمخصوصی بروند و باید هم تشریف بپرسند ولی بنده دو پیشنهاد دارم که مجلس متوجه این مطلب بشود ما در یک موقعی زندگی می کنیم که نه تنها روزها بلکه شبها هم اوقات شبانه صرف کار میشود ما هم باید تمام مدت شبانه روز این قدرتی که داریم صرف سعادت کشور بگنم و کار کنیم اگر چه مجلس اغلب کارزیادی و لو درغایب آقایان انجام نداده ولی مقتضی است که این موضوع مخصوصی ها حتی الامكان کم بشود او اگر

رئیس - آقای امیر تمیور.
امیر تمیور - بنده تصویر میکنم و قبیلکه یک کمیسیونی کار خودش را کرد و به وظیفه اش عمل کرد و گزارش را داد
بدهد.

رئیس - آقای امیر تمیور.
امیر تمیور - بنده تصویر میکنم و قبیلکه یک کمیسیونی کار خودش را کرد و به وظیفه اش عمل کرد و گزارش را داد
است که این موضوع مخصوصی ها حتی الامكان کم بشود او اگر

است آقای دکتر اعتبار مخبر شعبه میخوانند :
گزارش شعبه سوم را آقای دکتر اعتبار بشرح زیرخوانند)
مجلس شورای ملی

جریان انتخابات شهرضا برتریبی است که ذیلاً بعض میرسد :

انجمن مر کزی انتخابات شهرضا در تاریخ ۱۷/۵/۲۲ تشکیل گردید و روز اول آذر ۲۲ را برای توزیع تعریفه و اخذ آراء تعیین نمینماید. قبل از سرسید تاریخ فوق از طرف وزارت کشور در ۱۹/۸/۲۲ دستور توقيف انتخابات داده میشود. انجمن پس از رفع توقيف دهم دیماه /۲۲ را برای توزیع تعریفه و اخذ آراء اعلام میدارد ولی عصر روز نهم دیماه دستور مجدد توقيف انتخابات از وزارت کشور میرسد

بالاخره در ۱۷ اسفند /۲۲ انتخابات مجدد جریان پیدا کرده و روز چهاردهم فروردین برای توزیع تعریفه و اخذ آراء تعیین میگردد. نتیجه انتخابات ۱۲ حوزه از ۱۳ حوزه انتخابیه در تاریخ ۲۶ فروردین ۲۳ بدست میآید ولی انجمن مر کزی برای اینکه حوزه فرعی جفریا هم وقت کافی برای اتمام عملیات خود داشته باشد تاریخ ختم انتخابات را ۹ اردیبهشت ۲۳ تعیین نمینماید با وجود این نظر باختلاف نظر یکه بین

اعضاء انجمن فرعی راجع به محل صندوق وجود داشته حوزه فرعی جفریا موفق نمیشود که انتخابات را در مدت قانونی خاتمه دهد و مشمول ماده ۳۷ قانون انتخابات میگردد. پس از استخراج آراء آقای دکتر کیان به اکثریت ۱۲۲۵ رأی از ۲۲۷۷۶ رأی حائز اکثریت گردیده و انجمن مر کزی گردیده و انجمن مر کزی اعتبارنامه مشاویه را در ۲/۲۳ صادر و احلال خود را اعلام میدارد شعبه ۳ پس از رسیدگی دقیق به پرونده امر و شکایات وارده صحت انتخابات شهرضا را تصدیق و تصویب آفرابه مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید.

رئیس - مخالفی نیست (اظهار شد - خیر) آقای اینکه موافقند با اعتبارنامه آقای دکتر کیان قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

چون این کمیسیون مخلوق مجلس شورای ملی است مجلس شورای ملی باعتماد آن کمیسیون رأی آن را باید تأیید و تصویب بکند کمیسیون عرایض و مخصوصی در مجلس شورای ملی برای اینکار تشکیل شده است و کمیسیون بجمعیت این مرائب که مورد توجه آقای فیروز آبادی و سایر آقایان است رسیدگی میکند و بعد از رسیدگی و تأمل بسیار اظهار نظر میکند و نظرش را بطور گزارش باطلاع مجلس میرساند در اینجا دیگر جای اعتراضی باقی نمیماند بنده در اینجا غایت آقای شجاع را که کمیسیون تصویب کرده است بسیار مشروع و موجه تلقی میکنم و بآن رأی هم میدهم.

رئیس - اگر آقایان مختلف نیستند رأی بگیریم (یکی از نمایندگان - عده کافی نیست) بسیار خوب آقای دکتر شفق دکتر شفق - آقایان میدانند معمولاً مسائلی که در مجلس میآید از کمیسیونها میآید و مخصوصاً در مسائل مهمتر از این کمیسیون گزارش میدهد و ما در اطراف آن بحث میکنیم در مجلس آقای فرخ اعلام جرم کرد و کمیسیون نظرش را داد و بالاینهمه مادر اطراف آن اعلام جرم بحث کردیم و بر گرداندیم بکمیسیون بازهم بحث خواهیم کرد ولو اینکه کمیسیون هم طرف اعتماد مجلس است.

رئیس - آقای طوسی .

طوسی - البته مختلف مجلس برای مباحثه است برای اخذ نتیجه است و لیکن اینجا یک مسئلله است که مقاضی نیست که گفته شود بنده معقدم و پیشنهاد میکنم برای این قبیل مسائل خوبست بهمان کمیسیون مربوطه مراجعت شود و آنجا بینند معاذیر چیست و مشکلات چه بوده است و برای چه این مخصوصی را کمیسیون تصویب میکند بنده یک اطلاعاتی راجع باقی شجاع و مخصوصی ایشان و خدماتی که کرده اند در محل دارم که اینجا مقاضی نیست عرض کنم و اینستکه خیال میکنم بسیار موجه و مورد تصویب مجلس است

رئیس - آقای اینکه موافقند با مخصوصی ۲۵ روزه آقای شجاع قیام کنم (اکثر برخاستند) تصویب شد.
۴۰ - تصویب نهایندگی آقای دکتر کیان از شهرضا]
رئیس - یک فقره گزارش اعتبارنامه آقای دکتر کیان

۱۵ - سوال آقای فداکار و پاسخ آقای وزیر پیشه و هنر

رئیس - آقای فداکار آقای وزیر پیشه و هنر هم برای جواب حاضرند بفرمائید.

فداکار - در هر صورت بنده سوالم همین بود و استدعا دارم که جواب قانون گذارند بفرمائند بینم چه علمی داشته است این تبصره اجرا نشده است.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر (آقای اردلان) -

عرض کنم قانونی که آقا بهش اشاره فرمودند اگر به متن آن مراجعه بفرمائند میتوانند که دولت مکلف است مراقبت کنند از صدی دوازده بیشتر سود کالاها بفروش نرود و آن قانون هم الان باعتعاب خودش باقی نیست برای اینکه آن قانون یک سال بیشتر قوت قانونی نداشت و آن یکسال هم منقضی شده است و مجلس شورای ملی هم آن قانون را تجدید و تأیید نکرد بنا بر این میشود گفت سوال آقا از سه ماه پیش تا حالا وارد نبوده است ولی در اصل موضوع : جربان کار مطابق تحقیقانی که بنده کردم این بوده که در سال قبل دولت اجرای این قانون را بوزارت خواربار محول کرده و بعد از آنکه اختیاراتی برئیس کل دارائی داده شد و اداره منع احتکار هم از وزارت خواربار پایانجا منتقل شد آنجا موظف بودند که این قانون را اجرا کنند و بازهم تذکر میدهم که آن قانون مدتی منقضی شده است. اما اقداماتی که خود ما کردیم نسبت به کالاهایی که از کارخانجات وزارت پیشه و هنر تهیه میشود تمام آن کالاهای باسود صدی دوازده باداره کل پخش تحویل شده و آنها هم یک منافعی که مقتضی باشد برای نگاهداری پارچه ها و مخارج مغازه ها و کارمندانی که مشغول اینکار هستند رویش میکشند و بمقدم میفروشند کالاها وزارت پیشه و هنر همچو وقت بیش از صدی دوازده نفع فروش نرفته است اما از کارخانجات تا بهحال از یک آدم معینی بوزارت پیشه و هنر (ساخ و وزارت خانه ها را نمیدانم) شکایتی فرستیده است که این کالاهای اینطور تمام شده است و زیادتر از آن نفعی که قانون معین کرده است میفروشند حالا این مطلب هم مورد بحث است همین که بنده آمدم اینجا گفتم که پارچه متری چهار ریال تمام میشود و بیست ریال میفروشند (بنده حمایتی از صاحبان کارخانجات ندارم) ولی همینطور سرسری هم

دوره چهاردهم قانون گذاری

اینکه گفتند کسی شکایت نکرده است این قانون دولت را مکلف کرده است که این کار را انجام دهد و شکایت لازم نیست و از طرز بیانات آقای وزیر بازرگانی اینطور برمیآمد که صریحاً رد میگذارد این موضوع را و جوابشان قانون گذار نبود و ناجارم بنده استیضاح کنم.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - قسمت اخیری که فرمودند استیضاح میگذارند مانع ندارد هر وقت استیضاح گذارند من حاضر و مانع ندارد. اما در اصل آن قسمت همانطور که عرض کرد اگر اینطور که ایشان تبصره را تفسیر میگذارند مجلس شورای ملی هم موافقت کنده این تبصره بقوت خودش باقی است بنده همین الات میروم و آنرا تعقیب میگذرم ولی بنظر بنده این ماده قانون برای یکسال است و وزارت بازرگانی را هم مکلف نکرده است دولت را مکلف کرده است و دولت هم ب Mogibzadegi احتیاراتی که برئیس کل دارائی نسبت بتفصیلت قیمتها داده شده است اورا موظف میداند و آن هم یک اداره برای این کار تحت نظر او هست و بنده مانع نمی بینم که این کار به بنده مراجعت شود ولی این محتاج بیک قانونی خواهد بود ممکن است یک لایحه خود بنده تهیه کنم و آقایان رأی بدنهند یا اینکه یک طرح خود آقایان تهیه کنند و رأی بدنهند که وزیر بازرگانی وقت هر کس میخواهد باشد مأمور اجرای آنست (رئیس - خودتان پیشنهاد کنید بهتر است) بسیار خوب بنده پیشنهاد میکنم.

۱-۶- بقیه شوردرگزارش کمیسیون بهداری
راجع بسازمان بهداری

رئیس - گزارش کمیسیون بهداری راجع با جازمه‌سازمان بهداری مطرح است. رأی پیشنهاد آقای روحی که در جلسه گذشته مطرح شد مانده است خوانده میشود و رأی گرفته می شود:

وزارت بهداری مکلف است با سرع اوقات یکنفر پیشگو دیلمه باداری کافی بجیرفت. رودبار - ساردونیه - اسفنده جبال باز اعزام دارد.

رئیس - فعلاً عده برای رأی کافی نیست.

مذاکرات مجلس

نیست باید حساب کرد که مواد اولیه را اول چقدر میخریده است و حالا چقدر میخرد و مواد لازمی که برای کارخانه تهیه میشود بچه مبلغی است چقدر از کارخانه اش امروز کار نمیگذند و تعطیل است اینها یک حسابهای است که باید معلوم شود و بنده امروز از نظر دفاع صاحبان کارخانجات اینرا نمیگویم ولی در هر قسمتهایی که خودمان وارد هستیم می بینیم چه اشکالانی در کارهست بهر حال اگر آقایان نمایند گان محترم مایل باشند که وزارت بازرگانی و پیشه و هنر این منظور را کاملاً در کنترل خودش قرار بدهد خواهش میگذرم که آن تبصره را زنده بگذارد و یک طرح قانونی تهیه بگذارد و لو اینکه آن تبصره تنها هم باشد زنده اش بگذارد حالا اگر تمام آن قانون هم نباشد همان تبصره را قوت قانونی بگذارد و لایحه این را اجرا خواهیم کرد.

رئیس - آقای فداکار توضیحی دارید بفرمائید.

فداکار - بنده خیلی متأسفم که گاهی در عبارات فارسی هم بعضی از آقایان اشتباه میگذارند این ماده کاملاً صراحت دارد و دو جزء است یک جزء راجع باختیاراتی است که بدولت داده شده برای جمع آوری غله و مجازات متخلفین و محتکرین این قسمت البته مدت دارد چون معین کرده است تا آخر مهر ۱۳۲۲ ولی قسمت دوم که مربوط به مین تبصره است در سال نه اینکه یکسال و اگر مربوط به یکسال بود قید مدت میشد جزء اول آن مربوط به یکسال است و جزء دوم که تبصره باشد دائمی است. اما اینکه فرمودند که مراجعت به وزارت خواربار شده است و وزارت خواربار هم بعد از اختیارات دکتر میلسپو در جزء اختیارات دکتر میلسپو رفته است اینهم درست نیست برای اینکه اختیاراتی که به دکتر میلسپو داده شده قوانین سابق را که نقض امیگذند. اما اینکه فرمودند محصول کارخانجات دولتی بیش از صدی دوازده نفع به فروش نرسیده است بلی یک قسمتش که راجع بر شیده بار بود با سود صدی دوازده منظور شده ولی تعبیت به بقیه نصور نمیگذرم اینطور منظور شده باشد.

بعضی از فرمایندگان - پیشنهادات دیگر را بخوانند تا عده کافی شود .
یمین اسفندیاری - اگر عده کافی نیست پس بفرمائید چای بیاورد .

رئیس - پیشنهاد آقای مجتبیائی قرائت میشود :
پیشنهاد میکنم بعد از کلمه منضم وزارت بهداری اضافه شود : در تحت نظر مستقیم وزارت بهداری که توسط يك هیئت مدیره از طریق بازرگانی اداره خواهد شد .
مجدد ضیائی - نظر بندۀ تأمین شده است مسترد میدارم
رئیس - پیشنهاد آقای دکتر عبدۀ خوانده میشود :
بندۀ پیشنهاد میکنم به تبصره ۲ اضافه شود : هیئت مدیره مذکور در ماده دوم قانون مصوب ۱۸ اسفند ۱۳۹۱ مرکب خواهد بود از سه نفر که دونفر از طرف وزارت بهداری و یك نفر از طرف وزارت دارائی خواهد بود .
رئیس - آقای دکتر عبدۀ .

دکتر غبدۀ - عرض کنم قانون ۱۸ اسفند ۱۳۲۱ که بوجب آن بنگاه داروئی تأسیس شده در ذیل آن تصریح شده که هیئت مدیره بنگاه داروئی از نمایندگان وزارت بهداری و وزارت دارائی است بدون اینکه قید بکند چند نفر از طرف وزارت بهداری و چند نفر از طرف وزارت دارائی میباشد بندۀ تصور میکنم که اگر قانون گذار در اینمورد موضوع راساکت بگذارد بعد از اینکه این اشکال شود و وزارت دارائی بخواهد یك عده بیشتری را درنظر بگیرد باین جهت بندۀ پیشنهاد کردم که هیئت مدیره مرکب از سه نفر خواهد بود دونفر از طرف وزارت بهداری و یک نفر از طرف وزارت دارائی و اینکه بندۀ پیشنهاد داروئی از طرف وزارت دارائی تغییر نماید .

رئیس - آقای دکتر عبدۀ .
دکتر عبدۀ - عرض کنم این پیشنهاد بندۀ و مخصوصاً اینکه پیش بینی کردم که یکنفر از طرف وزارت دارائی تبین شود از نظر حسن ظن زیادی نیست که بوزارت دارائی دارم خیر بدنستگاه امروز وزارت دارائی نه از نظر شخص وزیر دارائی بلکه از نظر شخص دکتر میلسپو حسن نظر زیادی ندارم ولی درین حال بنتظربندۀ اصول را بایستی رعایت نمود بنگاه داروئی باسرمایه ده میلیون ریال تشکیل میشود و بالاخره این بنگاه یك بنگاه مالی است از نظر اینکه مالی است باید در هیئت مدیره این بنگاه یکنفر از طرف وزارت دارائی تبین شود این منطقی نخواهد بود که ماده است که از طرف وزارت دارائی هم یکنفر در اداره این بنگاه لفاظ داشته باشد و این پیشنهاد بندۀ از نظر رفع ابهام و جلوگیری از اشکال مقدار است .
مخبر گمیسیون بهداری - منظور از اضافه کردن این تبصره بماده واحده این بود که بنگاه کل داروئی کشور

بسنوند در صورتیکه بعقیده بندۀ تفویت حق این مجلس بر اتاب چندیدن مقابل از مسافت یك نماینده بیشتر اهمیت دارد و باید بیشتر اهمیت داد و توجه کرد (صحیح است) بندۀ از مقام ریاست تقاضا میکنم که قیام کنند و تشریف بیرون دن تا تکلیف مجلس تعیین شود (صحیح است) و اینجا نشستن و خواندن و همینطور متراکم ماندن مطالب و تکلیفش معین نشدن فایده اش چیست ؟

رئیس - بندۀ ده دقیقه قبل به آقایان گفتم که مقتضی است بندۀ بلند شوم ولی چون تکلیف موقع جلسات ماه رمضان معلوم نبود فقط خواستیم بدایم جلسات ماه رمضان را چکار کنیم حالا هم اگر چه اکثریت نیست ولی بعضی از آقایان معتقدند که برای روزه دارها جلسات اگر صحیح باشد بهتر است و بعضی آقایان نظر دارند که جلسات عصر باشد فعلًا منظور این است که وقت جلسات را تعین کنیم و پاشویم .

جمال امامی - اینکه نمیشود یک ساعت و بیست دقیقه بظهر آمدیم یک ساعت کار کردیم حالا پا شویم و بروم ؟

ملک مدنی - بگوئید آقایان بیانند اینطور که نمیشود !

رئیس - حق با شما است ولی نمی آیند . آقای رفیع رفیع - عرض کنم سابق براین هم در ماه رمضان جلسات عصرها بود و حالا هم بندۀ پیشنهاد میکنم که عصرها جلسه بشود (جمال امامی - عصر نمیشود) بنشتۀ برای خودم عرض میکنم سه بعد از ظهر جلسه تشکیل شود و شش بعد از ظهر ختم شود و این وقت هم کافی است .

دکتر عبدۀ - بندۀ اخطار نظام نامه ای دارم پیشنهاد مطرح بود وقت مجلس چرا تلف میشود ؟

رئیس - عده برای رأی گرفتن کافی نیست آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در ماه رمضان همیشه جلسات شب بوده است و بعقیده بندۀ شب هم بهتر از روز است هم حسن اثربخش در عالمه بهتر است و هم برای خودها بهتر است که اول شب آقایان افطار که گردن و نماز را خوانند برای دو ساعت از شب وقتی می آیند و چند ساعت هم برای کار وقت هست و در سابق هم همیشه جلسات شب بود .

کنم نظر بندۀ این است که ما از اصول نباید منحرف شویم و بندۀ تصور نمیکنم نسبت به مسئولیتی هم که آقای دکتر کشاورز متذکر شدن اخلالی بشود برای اینکه مطابق پیشنهاد بندۀ دو نفر از طرف وزارت بهداریست و اکثریت خواهند داشت و وجود يك نفر از طرف وزارت دارائی این کار را کنترل خواهد کرد و نظارت وزارت دارائی را تأمین خواهد کرد و مارا هم از اصول منحرف نمی کند و نظارت وزارت دارائی را هم در تمام امور مالی تأمین میکند .
رئیس - آقای اردلان عضو کمیسیون بهداری هستید ؟ (اردلان - بلی) بفرمائید .

اردلان - فرمایشی را که آقای دکتر عبدۀ فرمودند فعلاً موردی ندارد این تبصره برای این بود که در جلسه اسبق آقای دهستانی پیشنهاد کردن که بنگاه داروئی کلاً و جزئاً تحت نظر وزارت بهداری بشود مجلس هم پیشنهاد ایشان را قابل توجه دانست و به کمیسیون مراجعه شد و کمیسیون هم این پیشنهاد را قبول کرد وطبق آن پیشنهاد به مجلس گزارش داد والا قبلًا مطابق قانونی که در ۱۳۲۱ تصویب شده است همانطور که آقای دکتر عبدۀ فرمودند این بنگاه با تشرییک مساعی وزارت بهداری و وزارت دارائی اداره میشود و این يك پیشنهاد جدیدی است که آقای دهستانی فرمودند و قابل توجه مجلس شد و این نظر را کمیسیون روی متابعت از نظر مجلس اتخاذ کرد و بندۀ هم کمان میکنم جزء وزارت بهداری باشد بهتر است .

رئیس - چون عده برای رأی کافی نیست پیشنهادات دیگر خوانده میشود :

دکتر عبدۀ - نسبت به موضوعی که طرح میشود باید رای کرفته شود بعد یک موضوع دیگری مطرح شود (صحیح است) رئیس - پس فعلًا پیشنهادات میماند . آقای هاشمی . هاشمی - اگر چه عرایض بندۀ در باره آقایان که حضور دارند موردعی ندارد و بندۀ خیلی متأسفم که نسبت بمرخصی آقایان نمایندگان شرح زیادی اینجا صحبت میشود از قبیل دادن حقوق ب مؤسسات خیریه که مستمعین

(در این موقع عده برای رأی کافی شد)

رئیس - فعلاً عده برای رأی کافی است و به پیشنهادها رأی میگیریم

وکیف است واقعاً موفق شدن از لحظه صحی و بهداشت بنظر بنده اگر يك امر محالی نباشد واقعاً مستبعد است رئیس - آقایان بیرون تشریف نبرند جلسه باز از اکثریت می‌افتد.

محمد طباطبائی - همین عرضی بود که بنده میخواهم مختصرآ عرض کنم و فعلاً خانمه میدهم بوضیحات خودم.

همین اوخر در يك روزنامه یا در يك مجله بود خواندم که نوشته بود که این مملکت از لحظه آب دچار

یك نگین بین المللی است (جمال امامی - این در راپرت وندل ویلکی بود) وحالا واقعاً اگر از نظر انصاف قضاؤت

مسکتیم در دنیا که این اندازه از لحظه صحی و بهداشت

جلو رفته است خوردن این آبهای آلوده وکیف واقعاً

نگین بین المللی است و حالا که این پیشنهاد را تقدیم کردم

محالی است برای صحبت و میخواهم از این فرصت استفاده کنم و از آقای وزیر بهداری خواهش کنم تقاضائی که در

وزارت خانه از ایشان کردم راجع به راه انداختن مرضخانه سبز و ارمود توجه قرار بدهند . عرض کردم يك مرضخانه ای

است در سبز وار که با يك زحمات زیادی ساخته شده است

این دفعه که رفق سبز وار دیدم (آقای وزیر بهداری هم عرض کردم) که از دیوار رفته اند بالا و تمام آجرهای این

مرضخانه را دارند میبرند و تمام دستگیره درها و اسباب

و لوازم برق را که بوده است دارند میبرند . در سبز وار

فعلاً يك مرضخانه ایست با اسم مرضخانه حشمته آنهم در

حال تعطیل است تمام حوزه سبز وار که مهمترین شهرستان

خراسان است گویا در حدود ده دوازده هزار تومان بودجه

سالیانه بهداری آنست و بنده به جمع و خرج آن که نگاه

کردم دیدم از لحظه بودجه پرسنلی هم يك مبلغی کسر دارد

یعنی اگر این دوازده سیزده هزار تومان را بخواهند صرف

خارج پرسنلی هم بگنند باز يکمقداری کسر دارند این

است که از آقای وزیر بهداری خواهش میکنم در این موضوع

توجه بفرمایند و پیشنهاد خودم را مسترد میدارم .

دکتر عبدله - اجازه میفرماید چون آقای ارلان نسبت به پیشنهاد بنده صحبت‌هایی کردند بنده میخواهم توضیح بدhem

رئیس - پیشنهاد آقای روحي مجدد خوانده میشود و رأی میگیریم .

(بشرح سابق خوانده شد)

خبرگزاری - پیشنهاد آقای روحي

بمناسبت اینکه خودشان در مجلس نیستند قابل طرح نیست

رئیس - در جلسه پیش طرح شده است و توضیح داده اند فقط رأی آن مانده است

خبرگزاری - در باب این پیشنهاد بنده توضیحی دارم (رئیس-

فرمایند) این پیشنهاد بنظر بنده اشکال بودجه ای هم دارد

و نظامنامه مجلس هم آنرا اجازه نمیدهد چون پیشنهاد خرج است و مطابق نظامنامه پیشنهاد خرج نمیتواند قابل توجه بشود این را آقایان توجه بفرمایند .

رئیس - آقایانی که با پیشنهاد آقای روحي موافقند

قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند) قابل توجه نشد رأی

میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر عبدله موافقین قیام فرمایند

(عده کمی برخاستند) قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای طباطبائی

تبصره - وزارت بهداری مکلف است مازاد بودجه پرسنلی خود را صرف لوله کشی و آب مشروب مرکز و شهرستانها نموده و برای انجام این منظور نقشه چندساله تهیه و اجر ائماید .

رئیس - آقای طباطبائی .

محمد طباطبائی - بنده خیلی میل داشتم وقت پیشتری ۰۰

دانشته باشم و برای آب و تأثیر آب در زندگی عمومی يك

مقداری صحبت کنم اما چون در اطراف این ماده زیاد

صحبت شده است بنده همینقدر نظر آقای وزیر بهداری را (که امیدوارم مدت زیادی ایشان شخصاً بهبهداشت

ملکت خدمت کنند) متوجه کنم باین مطلب اساسی که يك

ملکت و يك مردمی که آب خوردهشان این اندازه آلوده

محترم بوزارتدار ای فرمودن براي جواز آوردباری خانواده ها که آنرا آقایان يك عمل مفیدی میدانستند اینطور بنظر آمد و بیم آن میروdkسه بدون داشتن اختیارات کافی برای

جمع آوری مازاد وضع جمع آوری دچار زحماتی شود این بود که در نظر گرفته شد برای اینکه بتوانیم مازاد امسال را وصول کنیم و همچنین تعهدات قبلی را قدرت وصول داشته باشیم آن قانون اختیارات ۲۴ خرداد تمدید شود و برای این منظور ماده واحده تهیه شده است و بقید دو فوریت

تقديم مجلس شورای ملی میکنم که از تاریخ آخر مهر ۱۳۲۲ الى آخر مهر ۱۳۲۴ قانون ۲۴ خرداد ۱۳۲۱ را اجازه اجرایش را بفرمایند واستدعا میکنم قرائت بفرمایند .

رئیس - لایحه قرائت میشود :

مجلس شورای ملی موضوع استدعا تمدید قوت ماده واحده ۲۴ خرداد ۱۳۲۱

چون تسهیل جمع آوری مازاد غله و دیگر مواد خوارباری از اهم مسائل و مستلزم داشتن اختیاراتی است که بموجب ماده واحده ۲۴ خرداد ماه ۱۳۲۱ بدولت داده شده و چون مدت مقرر در قانون مذکور منقضی گردیده و داشتن چنین اختیاراتی با توجه به موقع فعلی کشور برای دولت ضروری است تمدید قوت ماده واحده معروض با قید دو فوریت مورد استدعا است که از فترتی که بین تاریخ انقضای مدت قانون فوق الذکر و تصویب این طرح حاصل میشود زیانی بجمع آوری مازاد و الزام مالکین از نظر ایفاء به تعهدات متوجه تأمین خواربار کشور نشود :

ماده واحده - قوت ماده واحده مصوب ۲۴ خرداد ۱۳۲۱ از تاریخ انقضای (آخر مهر ۱۳۲۲) تامدلت دوسال تمدید میشود :

رئیس - فوریتاول مطرح است آقای طباطبائی (تجدد) طباطبائی - حالا فوریت لایحه مطرح است و بنظر من آن ماده واحده را که آقا خواندید فرستادم از خودتان بگیرم تا درش دقت بکنم . آن هیچکس درنظر نداشده آنوقت این ماده واحده چه جور نوشته شده و چه جور تصویب شده است اخیراً با مراجعتی که مدت این قانون منقضی شده بفرمایند و پیشنهاد خودم را مسترد میدارم .

رئیس - آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - آقایان همه سابقه دارند که بنده اصولاً با اختیارات اقتصادی آقای دکتر میلساپو مخالفم ولی این دلیل نمیشود که اگر واقعاً یک قانون خوبی هم از طرف ایشان پیشنهاد شده باشد بنده مخالفت کنم این قانونی که از طرف ایشان پیشنهاد شده بنظر بنده خیلی خوب است و فوریت هم دارد و این هم که آقای تجدد میفرمایند که حالا که ده ماه دیر شده است ۱۰ روزهم دیرتر بشود بنده عرض میکنم که این ده ماه مورد احتیاج نبوده است (صحیح است) چون این برای جمع آوری غله است و ضمناً اجازه میخواهیم که یک قدری توضیح عرض کنم در مجلس شورای ملی که رفع نگرانی شده است و رفع نگرانی آقایان هم بشود و در آن تمدید موردنی ندارد ولی باحترام مرقومهای که آقای فاطمی به بنده مرقوم فرموده بودند و اطاعت فرمایشات ایشان بر بنده فرض است این را حقیقت اطاعات میکنم و بنده هم عرضی نمیکنم و حتی اگر بفرمائید بنده هم حاضر هستم که رأی بدhem ولی استدعا میکنم که آقا موافقت بفرمائندگه بقید یک فوریت این لایحه بیاید بکمیسیون قوانین دارائی و در آئین نامه دکتر میلساپو قید شده است که برای افت اگر میزان آن از صدی پنج بیشتر باشد هر قدر که بیشتر باشد دوبل بشود برای این دونظر آقایان نمایندگان با دکتر میلساپو و دکتر بلاک مذاکره کردند و آنها متعاقده شدند که با تصویب این قانون آن دوموضع هم اصلاح بشود و بنابراین تصور میکنم رفع نگرانی آقایان هم شده است و نظر مجلس هم تأمین شده است و بعقیده بنده چون این موضوع خیلی فوریت دارد و رفع نگرانی هم شده استیت استدعا میکنم که آقایان موافقت بفرمائند.

رئیس - آقای امیرتیمور.

اعیور تیمور - قاطع کلام آقای وزیر دارائی و لایحهای که برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم کرده اند این است که آن قانون ۱۳۲۱ برای یک مدتی تمدید بشود لیکن توجه نفرمودند و بنده توجهشان را جلب میکنم که آن قانون برای یک نظریات خصوص و مقتضیات آن روز بود و بشود؟ (صحیح است) آقای امیرتیمور.

امیر تیمور - بنده مخالفم.

بفرمائید بنده بخواهم که آقایان مستحضر بشوند : ماده بگانه (ماده واحد) - مجلس شورای ملی برای خرید و جمع آوری مازاد غله و سایر مواد خواربار و تأمین وسائل نقلیه بمنظور تهیه ارزاق عمومی از تاریخ تصویب این قانون تا آخر مهر ماه ۱۳۲۲ بدولت اجازه میدهد برای مواردی که در قانون احتکار و آئین نامه آن پیش بینی نشده است هر اقدامی را که لازم بدانند بموقع اجرا بگذارند کیفرهای ضروری نیز در این باب (درج حدود کیفرهای مقرر در قانون احتکار) از طرف دولت کالاهایی که در کارخانه های داخلی و شرکتها تهیه میشود قیمت معینی که در سال حداً کثیر صدی ۱۲ بشود برای صاحبان سهام آن منظور دارد . عرض کنم حضور عالی که خوب حالا که این قانون را خواندم از همینجا استفاده میکنم که این قانون تا آخر مهر ماه ۱۳۲۲ بقوت خودش باقی بوده است بعضی از نمایندگان - حالا میخواهند این را تمدید کنند

طباطبائی - ... بنده خیال میکنم که دو ماه دیگر وقت داریم .

وزیر دارائی - خیر آقا ۱۰ ماه است منقضی شده است .
طباطبائی - از همین فرمایش آقا استفاده میکنم که مورد ندارد که بقید دو فوریت این قانون را بگذرانیم الات ده ماه از موقعش می گذرد ۱۰ روز هم بیشتر باشد فوریتش را استدعا میکنم آقا پس بگیرند بالا قل بقید یک فوریت باشد که این ماده بروز به کمیسیون و در مشوره بشود چون این قانون موقعي که گذشته یک عده ای از آقایان در مجلس تشریف نداشتند و شرکت نداشته اند در تصویب این قانون و بهتر است که آقایان درست توجه کنند که با مقتضیات و موجبات امر روز هم ما تطبیق بگذیم اگر مطابقت کرد بعداً رأی داده شود .

رئیس - آقایان موافق هستند که رعایت مخالف و موافق باشند؟ (صحیح است) آقای امیرتیمور .

بپرورد که آنجا در شرط مطالعه بشود و بنده هم باحترام آقای فاطمی بهش رأی میدهیم .

رئیس - آقای ملک مدنی شما موافقید (ملک مدنی) - خیر بنده مخالفم) آقای فاطمی .

فاطمی - بنده اولاً از اظهار حسن ظن آقای امیرتیمور تشکر میکنم و امیدوارم اگر یک وقتی یک عرضی را که میکنم جز صالح عمومی نظری نداشته باشم و نظر خاصی در این کار نداشته باشم اینکه این لایحه را دولت بقید دو فوریت آورده است این برای این بوده است که اولاً جواب آقای طباطبائی را که آقای دکتر دادند که در این مدت که چرا نیاورده دلیلش خیلی واضح است برای اینکه موقع جمع آوری غله نبوده است . اما علت اینکه امروز این لایحه را بقید دو فوریت آورده اند بنده اینجا عرض میکنم که در جلسات متعدد که فراکسیونهای مجلس با حضور یک عده از آقایان نمایندگان تشکیل شده و بنده هم حضور داشتم یک مذاکره ای با آقای دکتر میلساپو و معاونش آقای دکتر بلاک کردیم و در موضوع این مسائل که مورد اشکال مجلس بود داخل مذاکره شدیم و یک قسمتش این بود که آئین نامه اصلاح شد در چند روز قبل و اعلان شد ارجع به مازاد رعایا و دو قسم دیگر هم بود یکی راجع به تلکرافات و شکایاتی که از اهالی خبرسند مربوط باینکه میخواهند آرد بخانه های خودشان بیاورند و دولت موافقت نمیکند در نتیجه مذاکره ای که با حضرات شد قرار شد که یک آئین نامه جدیدی تهیه بشود و شده است که بعد از اینکه قانون گذشت ممکن است آئین نامه را برای آقایان بخواهیم که نا بحال آئین نامه ای باین بیسوسهای ندیده بودم و شهود خیلی واضح و صاف نوشته اند که خلاصه هر کس در آنیه بخواهد غله وارد خانه اش بگند هیچ گونه مانع نباشد . حالا لاحظه بفرمائید با این وضع اگر یک چنین قانونی هم نباشد که اگر یک کسی تعهدی داشته باشد باید پردازد ممکن است اغلب تعهدات شان را پردازد بالاخره باید اینها بصرف نان شهرستانها بر سر شما خودتان را نه بینید آقای امیرتیمور که اگر تعهد میکنید تم امش را

حاذقی - مجلس از اکثر بیت میافقند.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم.

رئیس - آقای دکتر آفریدان

دکتر آفلاند پیغمبر من کنم اینکه بارستی اصولاً تعهد

پیور دازید هستند مالکینی حکمه می آیند تعهد میکنند و لی نمی پردازد آخر بایله ملاحظه تمام صالح کشود را بکنیم (صحیح است) باین جهت بنده اینجا عاملیکنم که موافقت بفرمائید و خیال میکنم که لازم است بعضی از فرمایندگان - مذاکرات کافی است. رئیس - کفایت مذاکرات پیشنهاد شده است. مظفرزاده - بنده اخطار نظامنامه دارم رئیس - بفرمائید هظفرزاده - عرض کنیم اینطوری که آقای طباطبائی آن قانون سابق را خواهند معلوم میشود آن قانون از مهر ۱۳۲۲ بکلی ازین وقت است یعنی باین قانونی نیست که الان ما بتوانیم قوت آنرا تمدید کنیم و این اصلاً تمدید ندارد. اگر حالا بخواهید که باین قانونی راتصویب کنیم ممکن است در این خصوص باین قانونی بیاید و باین قانون مستقلی بیاورند والا قانونی که در آخر مهر از بین وقت است و تقریباً بایک سال فاصله داشته است این قانونی نیست که تمدیدش بدھیم رئیس - اینکه اخطار نظامنامه ای نیست اخطار نظامنامه ای این است که بفرمائید مطابق فلان ماده نظامنامه این عمل خلاف نظامنامه واقع شده است. مظفرزاده - این یاک بهانه ای بود چون خواستم صحبت کنم (خندن نمایندگان) رئیس - آقایان که با کفایت مذاکرات موافقند ... بعضی از فرمایندگان - بفوریت اول رأی بکیرید نسبت بفوریت اول مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) آقایان که با فوریت اول این لایحه موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقایان اکرم موافقند بقیه اجازه ها دارند بشود (صحیح است) اینکه قانون شما منطق نداشت.

دکتر طاهری - در موقع طرح ماده واحده بفرمائید.

دکتر آقایان - ... اجازه بفرمائید عرض کنم عده ای

از رفقای ما ریشتابان را گرو گذاشتند پیش دکتر میلسیو

که این آئین نامه که نوشته شده باید این قانون هم بگذرد

فاطمی - میلسیو مستخدم دولت ایران است کسی دیش

قانونی در دست نداشته باشیم که روشن اجراء کنیم ایر شایسته نیست و بنده تصور میکنم که وجود ناقص به از عدم صرف است بعقیده بنده بهتر است که این قانون را بگذرانیم.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - آقای دکتر آقایان فرمودند که ایر

قانون چون منطق نداشته است درست اجرانشده خیر آقا این

قانون منطق داشته ولی اشخاص میخواهند از زیر با کمک

بجماعه و کمک بنان شهر فرار کنند در این قسمت عرض

میکنند منطق هم دارد و ماباگذرانند باین قانون باین سختی

دولت دستگاه دولت موفق نشد کاملاً تعهدات خودش را

جمع آوری کند . امسال مخصوصاً در قسمت هایی که باران آمده

و جنس هست دولت وظیفه دارد از مالکین جنس بگیرد و

با آن هایی که ندارند برساند و این مربوط باین است که مالک این

سختی بگذرانیم تا دولت بتواند بگیرد و این بعقیده بنده

بهترین قانونی بوده است که در دوره گذشته از مجلس شورای

ملی گذشته است . میفرمائید زارع را چکار کنیم ؟ زارع را

که آزاد کرده اند خرید و فروش و حمل و نقل و همه را آزاد

کردند بنابر این بنظر بنده فوریت این قانون ضروری است

و همانطور که آقای فاطمی توضیح دادند الان موقع جمع آوری

جنس است اگر در قمع خرمن دولت جنس را جمع آوری نکرد

بعضی از مالکین بی انصاف پخش میکنند توی رعیت و این

طرف و آن طرف دولت باشکال بر میخورد و هر چه زودتر این

قانون بگذرد بهتر است . ده روز بود ما گرفتار مذاکره با

دکتر میلسیو بودیم برای قضیه آزاد شدن آرد برای شهرستانها

و انصافاهم یک آئین نامه خوبی تهیه کرده است که آزاد کرده

است غله و آرد را برای هر کسی هر چقدر میخواهد بردارد

بیاورد ملا کین هم تعهدات خودشان را پردازند که نان شهر

تأمین بشود بنابر این بعقیده بنده این قانون فوریت لزوم

دارد و باید رأی بدھیم که دست دولت باز باشد که بتواند نان

شهرستانها و مخصوصاً نقاط جنوبی را در این زمستان آینده

تؤمن کند .

گرو نمیگذرد بهش حکم کر دیم .

دکتر آقایان - پس بهتر است يك مطالعاتی بکنید این تبصره را بردارید از قانون و بعداً با مطالعات بیشتری بگذرانید .

وزیردارانی - عرض کنم اظهارات نماینده محترم آقای

دکتر آقایان چندین جنبه داشت یکی اینکه فرمودند فسیت به سهمیه و مازادی که از رعایا گرفته میشود این قانون سخت است و نمیباشد که نسبت به آنها تحمیلی

بشود . بنده عرض کردم که از مردم و رعایا مازادی گرفته نمیشود و از آنها کسی چیزی نگرفته است و چیزی هم

گرفته نخواهد شد بنابر این چیزی موجود نیست که این قانون نسبت باو قائل باین تضییقات باشد . دوم این است که فرمودند که يك عدد از آقایان رفقارفته اند پیش آقای

دکتر میلسیو که (من آن لغت را استعمال نمیکنم) ولی اینطور نیست آقا يك قانونی دولت لازم داشته و آورده است به مجلس میخواهد بگذراند و احتیاج هم دارد پیشنهاد

میکند و از آقایان استدعا میکند و با دلایلی که دارد درخواست فوریت کرده است و علت اینکه درخواست فوریت کرده ایم این است که به ما اجازه داده شود بقیه تعهدات

سنه گذشته را مطابق مقررات قانون وصول کنیم و تعهدات امسال را که موقعش رسیده است و اغلب تعلل میکنند در پرداخت آنرا هم بتوانیم وصول کنیم بنابر این این قسمتی

که در متن راجع به غله است عیبی ندارد ولی راجع به تبصره بنده تصور میکنم با بودن آقای وزیر پیشه و هنر

بنده نمایستی این عرض را بکنم این تبصره يك تسهیلاتی برای ثبتیت قیمت قائل است و منافع را محدود میکند حالاً البته اگر این قانون کافی نباشد برای ثبتیت قیمت ها استدعا میکنم که این را تصویب بفرمائید و اگر يك قوانین

دیگری یا يك مقررات دیگری از برای پائین آوردن اجنبان لازم باشد در موقع دیگر و در موقع خودش خواهیم آورد و الا اگر قانونی نباشد و بخواهیم که این قسمت را صرفنظر بکنیم و موکول به مطالعات بعدی بکنیم و هیچ

رئیس - مذاکرات کافی است؟
جمعی از نماینده‌گان - بله آقا کافی است.

رئیس - آقایانیکه بافوریت دوم این لایحه موافقند قیام

بود و خودتان تصدیق بفرمائید که ده ماه است قانون نبوده است و بنده تعهدی داشته ام و ندادم حالا میخواهید قانون

بگذرانید که مرا مورد تعقیب کیفری قرار بدهید این صحیح نیست.

شما اگر میخواهید که جنس جم آوری بگنند این قانون با این تجربه که ما حاصل کردیم طوری باید باشد

که فقط مربوط به جم آوری محصول باشد از احاطه باربری و

وسائط نقلیه برای کارخانجات و محصولات داخلی و سود معین کردن برای اجنبان این کار خوبی نیست برای اینکه این

یک مقداری تحت تأثیر واقع شده و یک چیزی نوشته شده و

صحیح نیست بنده اصل مطلب را کاری ندارم که این حرف

حسابی است صحیح است ولی در عمل دیدید که اجرا نشد

حالا من چکار دارم باین مسائل که مابه الاختلاف است شما

باید یک ماده واحده یک لایحه بماند هید که مربوط به جم

آوری جنس باشدو آنهم از این تاریخ تصویب بشود و بالاًقل اگر

بخواهید قدری کشش بدهید نسبت بجنس باید نسبت با جنایی

باشد که تا حالا در دست اشخاص بود با صرف از عاقب

کیفری و مجازاتهایی که در قانون اول پیش بینی شده است

رئیس - آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - بنده عرایضی را که میخواهم بعرض آقایان

برسانم مربوط به تصره است همانطور که آقای وزیر دارائی

تذکر داده اصولاً این تصره با این ماده ارتباطی ندارد ولی

حذفش هم نمیشود کرد برای اینکه چیزی نداریم که جای آنرا بگیرد. باید تجربه بگنیم که این گرانی قیمت از کجا

آمده با اینکه اینجا دولت معین بگنند که صاحبان

کارخانه ها حق ندارند که قیمت اجنبان را از قیمت تولیدی

جنس بعلاوه صدی دوازده بیشتر بفرشند پس چطور میشود

که گران تر بdest ما میرسد؟ این صاحبان سهام آمده اند

یک فکر خوبی کرده اند آمده اند یک کاری کرده اند که هم

منظور دولت را تأمین کرده اند وهم بمنفعت خودشان میرسند

جنسی که تولید میشود با همان صدی دوازده بصاحبان

سهم میفرشند ولی بعداز آن که بصاحبان سهم رسید بدون

اینکه سعی داشته باشد که لکهای باو نچسبانند یک مأمور

که مترقب است در اثر این قانون اشخاصی را شامل خواهد

(سز نی به) یعنی یک مأمور فصلی و بوسیه را استخدام میکنید و میفرستید بولایات این مأمورشا کرد بز ابوده است شاگرد کارخانه بوده است شاگرد نجار و غیره بوده است این مأمور را بدون هیچ نوع قیودی میفرستید بولایات اینها میروند آنجا آیا اطلاع دارید که چگونه عمل میکنند؟ آخر این یک مأموریتی است که باید مطابق آن عملی که شما اورا مأمور آن کار کرده اید اطلاعی از آن داشته باشد اختلاف محصول را بداند و محصول را بتواند برآورده کند مثلًا بداند که این تخم مثلاً تخمی تخم درفلان جا عمل میآید باید یک اطلاعی داشته باشد این مأمورین شما هیچ اطلاعی نداوند همینطور میاند یک دیگر بلوکی را کترهای یک دیدی میزند البته شما اطلاع دارید که امسال سال خیلی خوبی نیست لااقل در بعضی از قسمتهای تهران در ماههای فروردین و اردی بهشت و خرداد حتماً آقا اطلاع دارند که باران نیامده است این را هم اطلاع دارید که امسال با سال ۱۳۶۲ که بهترین سالها از لحاظ محصول بوده است خیلی فرق دارد آنوقت همین مأمورین شما آمده اند از بیست تا ده عبور کرده اند و بعد اطلاع داده اند که باید امسال مثل پارسال تخمی ۷ تخم بدھید هر چند که همه جا مالک نیست و با سام مالک سوء استفاده می کنند ولی این یک (پاراوائی) است این را می چسبانند به مالک هالک در حقیقت آن کسی است که این محصول را بعمل میآورد و زحمت میکشد که این محصول را بعمل بیاورد

یکنفر از نهایندگان - زارع بعمل میآورد

فرمانفرمائیان - بله وقتیکه شمار عایت آنها را نکردید قهر آن محصول را بعمل نمیآورند و هیچ الزام هم ندارند که بعمل آورند و عوض آن گوجه فرنگی و بادمجان میکارند و میآورند اینجا بهر نرخیکه دلشاف میخواهد میفرشند ملاحظه میفرمائید؟ ~~علم اشکالی~~ که اینجا میشود روی تشخیص مازاد است مأمورین شما چون صلاحیت ندارند و اطلاعاتی ندارند و مردم عادی هستند همینطور گترهای میگویند شما مطابق پارسال باید تخمی ۷ تخم یا مثلاً ۸ تخم بدھید بلکه

تا اینکه پارچه متري ۴ ریال متري ۱۴ تومان بفروش میرسد یا اینکه فلاں کارخانه بلوار سازی که ما داریم یک استکانی که سابق دو عباسی قیمت داشت آن ۸ قران شده است. (نراقی - ۲۲ قران) و اینهم البته روی این اصول است که بنده عرض کردم اما چطور میشود که جلوی آنها را گرفت بنده یک پیشنهادی کردم که دولت مخصوص این کارخانجات را خودش بامنظور نمودن صدی دوازده سود بخرد و در دسترس عامه بگذارد و گمان میکنم با این ترتیب اشکال این قضیه حل خواهد شد.

رئیس - آقای فرمانفرمائیان

فرمانفرمائیان - اینجا راجع به مسئله تعهد که در واقع اصل لایحه روی او است آقای وزیر دارائی و بعضی از آقایان دیگر اشاره کرده تمام اشکالات (آقای وزیر دارائی) بعقیده بنده روی تشخیص است شما مطابق قانون که در سال ۱۳۶۱ گذشته است و مطابق قانون منع احتکار اشخاصی که تعهدشان را نپردازند آنها متفاوت میشناسید و مطابق آن قانون میتوانید آنها را بگیرید حبس کنید و جریمه کنید ولی تمام مطلب سر یک چیز است که اگر یک مالکی آمد و تعهدش را داد یعنی روی کاغذ آورد و تعهدش را امضاء کرده بمنهجه خیال میکنم با وجود اینکه یکی از آقایان فرمودند ممکن است مالکی باشد که وقتی یک تعهدی را داد بعداً کلاه بگذارد سر دولت و نپردازد بنده این را تکذیب میکنم و عرض میکنم که همچو چیزی نیست. و قیکه یک مالکی امضاء کرد و یک تعهدی را داد قطعاً میپردازد ولی تمام قضایا روی تشخیص تعهدات است. بنده سوگند میخورم که شما آقای وزیر دارائی اصلاً کوچکترین اطلاع را ندارید چطور این تعهد را تشخیص میدهند میرود کی میرود! و کی تشخیص میدهد؟ الان هر روز در اطراف تهران و در اکناف این مملکت این قضیه در جریان است یک مأموری را که شما برای این کار استخدام کرده اید بدون اینکه سابقه اداری داشته باشد بدون اینکه مازاد است مأمورین شما چون صلاحیت ندارند و اطلاعاتی علاقه داشته باشد باینکه سوابق خودش را محفوظ بدارد بدون اینکه سعی داشته باشد که لکهای باو نچسبانند یک مأمور

می‌آیند يك چیزی هم اضافه میکنند و این اختلافات میماند آن که شهریور دارد میرسد در خیلی از جاها بواسطه این اختلافات خیلی از خرمنها مانده است زیر باران . زیر برف . ذیر باد . زیر دزدی شبانه تمام این آفتها متوجه این خرمنها میشود بعد هم يك مسئله دیگر اینکه در اثر شکایات و مکابنه ای که از آذربایجان شده بود در دو ماه قبل یا در ۵۰ روز قبل در يك جلسه ای که با نمایندگان آذربایجان آقای دکتر بلاک بحث میکردیم ایشان يك حرف خیلی منطقی و خیلی پسندیده ای را بیان کردند یکی از مطالبی بود که مورد بحث قرار گرفته بود مطالب متعددی بود يکی هم داجع بکسر قیمت بود امسال در خیلی از ولایات قیمت را کسر کرده اند ما هم حرفی نداریم البته يکوقتی هقتضی است که نان را با يك نرخ معینی بخورند قیمت را کسر کردد اگر باید قیمت کسر بشود ماهم حرفی نداریم ولی متناسب باید باشد با سایر نرخها ولی وقتیکه ما گفتم بچه دلیل ؟ در يك بلوکانی که حاصلخیز است و باید تماجیح زجاجشان را با کمال میل و رغبت بیاورند بشما تسلیم کنند این کسوارات را در نظر گرفتید چرا شما در سرحدات يك چیزی را اضافه کردید ؟ و چرا در بلوکات يك چیزی هم کسر کردید ؟ ایشان توید دادند که چون ما در نظر داریم که راجع بکارهای انصاری يك ترتیبی بدھیم و قیمت کالاهای انصاری در نتیجه آن عملی که ما میکنیم پائین خواهد آمد وقتیکه قیمت کالاهای انصاری که مورد احتیاج مبرم زارع و مردم است قیمتیش پائین آمد البته آنهم عیبی نداود که يك قدری قیمتیش کسر بشود ماهم گفتم دیگر چیزی بهتر از این نمیشود وقتیکه زارع يك گندمی را میخواهد بفروشد و خریدارش هم دولت است اوهم میخواهد رفع حوالج خود را از قبیل قند و شکر و قماش و مخراج گاو و امثال اینها را بنماید و غیر از این هم چیز دیگری نمیخواهد در صورتیکه امروز گاو در آذربایجان يك جفت آن ۱۳۰۰ تومان ۱۵۰۰ تومان قیمت دارد دیگر فیکر این را نمیکنند هیچه آن زارعیکه امروز گندمشی را باید خرواری ۲۴-

دانایی نیستند بالاخره چه باید بگوئیم ؟ متأسفانه باید بگوئیم در مملکت مأمورین با اطلاع این اندازه نداریم گرچه باید اعتراف کنم که از مأمورین دانا و تحصیل کرده هم استفاده نمیکنیم ولی با وجود این هم باید اعتراف کنیم که باندازه کافی مأمورین دانا و تو انا هم نداریم میفرمائید که مأمورین میروند و بمرد اذیت میکنند البته يك قوانینی هست که برای این اشخاص يك بجازاتهای زیادی را تعیین میکند و تا اندازه ای که اطلاع پیدا کرده ام هر کس که می‌آید و بما میگویند که کسی ذذی و تقلب کرده است تعقیبیش میکنیم ولی البته باید يك قسمی را هم در نظر گرفت که مملکت بواسطه جنگ دوچار اشکالاتی شده و باید يك مقرر ای را اجراء نمود که ما قادر باینکه آن مقررات را بخوبی اجرا کنیم نیستیم و مأمورین ما هم نمیتوانند آن قوانین را بخوبی اجراء کنند این است که بندۀ تصور میکنم که عیب در قانون نیست عیب در اجرای قانون است عیب ممکن است در طریق عمل داشته باشد والبته با پیشنهادهای که از طرف آقایان میشود این عیب ممکن است مرتفع شود و همچنین ممکن است با اقتداء به این عیب میشود معاویب بمروز مرتفع بشود ولی اگر ما يك قانونی نداشته باشیم که آن مالکینی که متخلف هستند و تعهد خودشان را نمیپردازند نتوانیم آنها را تعقیب بگنیم و نتوانیم آنها را ملزم بگنیم که بموضع تعهدات خودشان را پردازند البته آنوقت ما نمیتوانیم از مازاد رعایا صرف نظر بگنیم و نمیتوانیم بخانه دارها اجازه بدهیم که آرد خودشان را وارد بگنند و بالاخره نمیتوانیم کنترل بگنیم و تأمین بگنیم هصارف کشور را ولی برای اینکه منفعت عمومی را بتوانیم منظور نمائیم و بتوانیم مصرف نان مردم را تأمین بگنیم بجبور هستیم که مقررات جزائی برای متخلفین داشته باشیم والبته آقایان نمایندگان محترم میفرمایند میصدق میفرمایند که باید مقرر ای باشد که بموضع نمیدهنند این قسمت اول ، تذکر قسمت دومی که میخواستم بعرض آقایان محترم رسانم این است که اشکالات مهمه ای که به قوانین میشود مربوط بخود این قانون نیست مربوط بطرز اجرای آنست میفرمائید مأمورین محل مأمورین آقایان نذکر بدهم که از این لحظه این طریق پیشنهاد

کرده‌ام که برای استفاده از مدت کذشته باشد از نقطه نظر اجراء تعهدات که اگر تخلفاتی بفالله ده ماه پیش آمد بشود ترتیب اثری داد فرمودند آنارجزائی دارد خوشبختانه دولت تا بحال روی آن قانون مقرراتی وضع نکرده است که در اجراء دخالت داشته باشد بنابراین مقررات جزائی نیست که دولت آنرا عطف بمسابقات نموده واجرای بکنند ولی از وقتیکه این قانون تصویب میشود آن مقررات وضع میشود والبته هر کسیکه وظیفه خودش را انجام نداده است و در سابق نداده است طبق این قانون اجراء خواهد نمود بنابراین از آقایان استدعا میکنم که در این مورد زودتر رأی بدهند که ما بتوانیم زودتر عمل بکنیم.

بعضی از نمایندگان – مذاکرات کافی است

رئيس – عده برای رأی کافی نیست.

بعضی از نمایندگان پیشنهادات خوانده شود.

رئيس – به پیشنهادات باید رأی گرفت و عده هم کافی نیست آقای خاذقی.

حاذقی – نظر باینکه مورد مخالفتم را نسبت بلایحه تقدیمی عرض کرد بود نظر آقای رئیس مجلس را باین موضوع توجه میدهم بطور کلی مردم در خارج انتظار زیادی از مجلس شورای ملی دارند که مورد تصدیق خود آقایان نمایندگان هم نیست بدون اینکه اکثریت در پارلمان باشد.

بعضی از نمایندگان – خارج از موضوع.

حاذقی – این موضوع مهمتر از موضوعی است که میخواهیم عرض کنم. این را میخواستم عرض کنم که در موقعیکه يك لايجه‌اي مطرح است آقای رئیس بااقیایان نمایندگان محترم تذکر بدهند که آقایان از جلسه بیرون نشیف نبند که جلسه از اکثریت بیفتند (صحیح است) موضوع مخالفت بندۀ این است که خواستم عرض کنم تصویب این پیشنهاد بطور کلی البته مورد موافقت اکثریت آقایان نمایندگان محترم هست و مورد مخالفت بندۀ از این جهت است که وزارت دارایی و دولت در تأمین نان شهرستانها نباید روا میدارد این است که این طرح پیشنهاد میشود که مردم آنها شکایت میکنند و توجهی نشده است (صحیح است)

دوره چهاردهم قانون کذاری

مذاکرات مجلس

کرایه بعد از وضع مالیات و بعد از وضع افت حساب کنید قیمت یک خروار گندم برای رعیت چقدر تمام میشود قیمت یک من قند هم نمیشود. شما اجنبستان ۲ برابر ۵ برابر ۱۰ برابر ترقی کرده چرا کنده‌مرا میخواهید از نرخ که پارسال خریدید ارزانتر بخرید این ممکن نیست مأمورین شما ناصالح هستند میروند با مردم سازش میکنند یکوقت مییند که مملکت دچار قحطی شده است شما نرخ غله را میآورید پائین ولی نرخ سایر اجنباس را نمیآورید پائین؟ اگر نرخ سایر اجنباس را آورید پائین نرخ غله را هم بیاورید پائین ولی وقتیکه سایر اجنباس ترقی کرده است چطور میخواهید قیمت گندم را بیاورید پائین.

بعضی از نمایندگان – مذاکرات کافی است.

روحی – پیشنهادات را بخوانید.

هاشمی – فایده خواندن پیشنهادات چیست؟ اکثریت نیست فرستاده ایم که بکنفر از آقایان تشریف بیاورند و جلسه اکثریت پیدا کند هیچیک از آقایان نیستند.

محمد طباطبائی – جلسه را ختم کنید و فردا جب صحیح جلسه تشکیل شود.

[۸- مذاکر فسحت بتعیین وقت جلسات]

رئيس – بفایران بایستی تکلیف جلسات را معین کرد.

فداکار – اجازه میفرمائید؟

رئيس – بفرمائید.

فداکار – البته تصدیق میفرمائید که هیچ عبادتی بهتر از خدمت بخلق نیست آقایان نمایندگان که میخواهند شب عبادت کنند بهتر این است که شبهه تشریف بیاورند و خدمت بخلق کنند بنابراین بهتر این است که جلسات را بشب میگویند نمود که کارها هم بگذرد وقت هم داشته باشیم

رئيس – آقای فاطمی

فاطمی – بندۀ شخصاً خودم با تشکیل جلسات در شب مخالف نیستم ولی ملاحظه یک عدد از آقایان نمایندگان راهم باید کرد که منازلشان دور است چه عیبی دارد که جلسات را مطابق هرسال از ۳۰ بعد از ظهر تا ۶ بعد از وضع

پس بنابراین بندۀ استدعا میکنم که آقایان نمایندگان محترم موافقت کنند که این قانون جدون تبعیض در تمام مملکت اجراء شود که بدون اشکال تمام مردم این مملکت نان داده شود.

بعضی از نمایندگان – مذاکرات کافی است. پیشنهاد بکنید آقا.

رئيس – آقای فولادوند.

فولادوند – اگر در ابتدای هر قانونی که میخواهیم بگذرانیم توجه کنیم که طوری باشد که برای مردم مضمیقه نباشد مردم هیچوقت برخلاف قانون رفتار نمیکنند این موضوع را بندۀ چندین مرتبه در اینجا تذکر داده‌ام که برای آنها یکه بزرگ هستند و عائله‌مند یک خروار آرد برای عائله‌آنها کم است پارسال یک تن بخشدگی قائل شده بودند ولی امسال برای آنها (برای مالکین جزء اینم تن قائل شده‌اند اینها نو کردارند و کوش زن و پچه دارد خودش زن و پچه دارد

چطور میشود بگوئیم گندم خودت را بیار تحول بد و زن و پچه‌ات از گرسنگی بمیرند این ممکن نیست عملی نیست آقا اینکار را نکنید ممکن نیست که اینها نان خودشان از همه نکنند بالنتیجه این عمل باعث میشود که مردم یک‌مقداری رشوه بعأمورین ناصالح میدهند دولت هم ضرر کرده است مردم هم

داد و فریادشان بلند است پارسال برای مالکین جزء دولت قائل شد که از یک تن برای نان خانه‌شان معاف باشند و حالا آنرا نیم تن کرده‌اند عرض دیگر بندۀ راجع بقیمت تمام اجنباس است که از پارسال تا امسال از دو برابر تا ۱۰ برابر ترقی کرده ولی گندم را میخواهید بقیمتی که پارسال برایش قائل شدید امسال ۲۰٪ و بعضی جاهای ۴۰٪ هم تخفیف بدھید شما توجه بفرمائید؟ این گندمی که بدست مالک میاید میخواهد بفروشد و در عوض پارچه و قند و چای تهیه کند اگر شما رضایت مالک و رعیت را تأمین کنید تمام غله کشور مال شما است ولی با این وضع ممکن نیست امروز

غیر از دولت کسی خریدار غله نیست شما میخواهید گندم را ۲۰٪ از پارسال ارزانتر بخرید این را بعد از وضع

داریم تجربه داریم که وقتیکه شب جلسه تشکیل میشد یا بعضی اوقات که عصرها جلسات تشکیل میشد در هر دو موقع دوچار یکنوع کرفتاری و مشکلات میشدیم اگر میگفتیم بعد از ظهر ها نآقایان تشریف بیاورند چهار پنج بعد از ظهر میشد آنوقت از آنطرف مصادف میشدیم با اول افطار اگر میگفتیم شب جلسه تشکیل شودتا آقایان تشریف می آورند ۳ - ۴ ساعت از شب گذشته بود و تا نیمه شب طول میگشید و باز هم دوچار اشکالات دیگری میشدیم و کار مجلس هم نمیگذشت وعاقبت باین نتیجه رسیدیم که اگر صبحها جلسه شود خیلی بهتر است (صحیح است) این است که بنده تذکر میدهم کسیکه پای بنده بدین است واقعاً روزه میگیرد شب تا صبح بیدار نمیماند بموقع میخوابد و بموضع پا میشود میرود سر کارش بیدار خوابی مال اشخاصی است که باروزه کمتر سروکار دارند (صحیح است)

[۹] - هوقع و دستور جلسه آینده . ختم جلسه]
رئیس - چون عده کافی نیست فعلاً نمیتوانیم رأی بگیریم جلسه آتیه هجهة بروزه شنبه ۳۱ امرداد ماه هموکول میشود آقایان ساعت ۹ تشریف بیاورند که ساعت ۱۰ جلسه تشکیل بشود . دستور هم بقیه دستور امروز . (صحیح است)

(مجلس یک ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

این پیشنهاد من است حالا هر طور میل دارید عمل کنید .
دکتر زلگنه - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید

دکتر زلگنه - بنده میخواهم به بینم که مقصود از این تغییر وقت چیست ؟ که میفرمائند رمضان است آقایان روزه میگیرند بسیار خوب بنده تصویر نمیکنم که مقصود دین اسلام این باشد که انسان تا دو ساعت بعد از ظهر بخوابد و روزه بگیرد (عبادت بجز خدمت خلق نیست) مانعی ندارد که آقایان روزه را بگیرند و دو ساعت و نیم بظهر هم تشریف بیاورند و کار کنند

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده ام این است که در ماه رمضان همینطور که سابق بر این هم معمول بود که در شب جلسه تشکیل میشد حالاهم جلسات بشب موکول شود برای اینکه مذاکرات مجلس و کارهای قانون گذاری در روز باشکم گرسنه و تشنه کی و گرسنه کی موافق نمیکند باین جهت بنده عقیده دارم که جلسات دواز شب گذشته شروع شودتا ۴ - ۵ از شب گذشته خشم شود

رئیس - آقای طباطبائی ، تجدد

محمد طباطبائی - افراد و طبقاتیکه قبل ازما بوده اند اطلاعات بیشتری دارند و بهتر از ما نمیدانند که صبحها همه سر حال هستند از لحاظ مجلس و جریان کار اینجا هم سابقه